

Osztályos gyógyszerészek szerepe a biztonságos és hatékony gyógyszeres terápiában

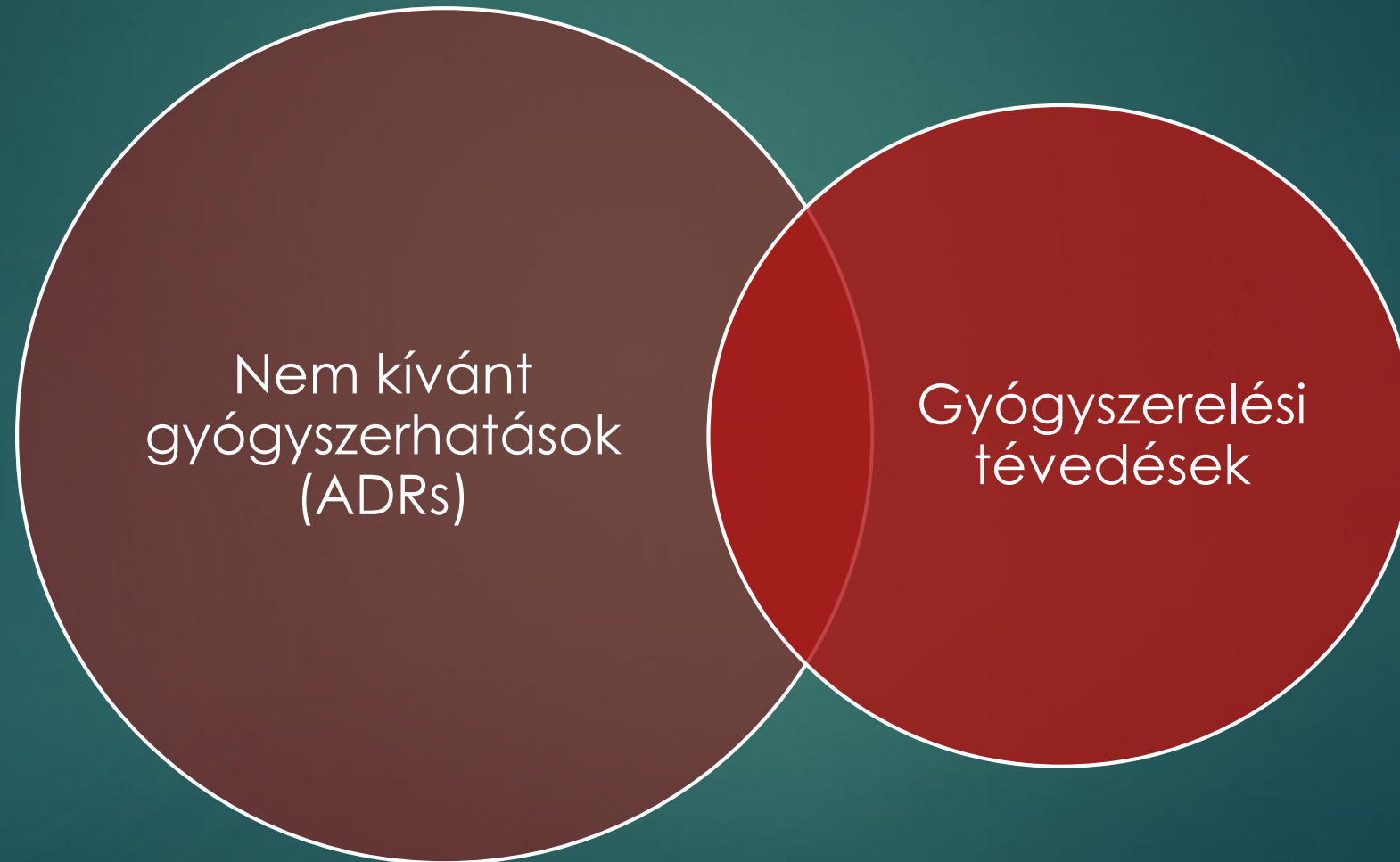
ZALA VÁRMEGYEI
SZENT RAFAEL KÓRHÁZ
a Pécsi
Tudományegyetem
Oktatókórháza

Dr. Schmidt Dániel

WHO Betegbiztonsági világnap konferencia
Budapest, 2023. 09. 18.

Gyógyszerhez köthető problémák

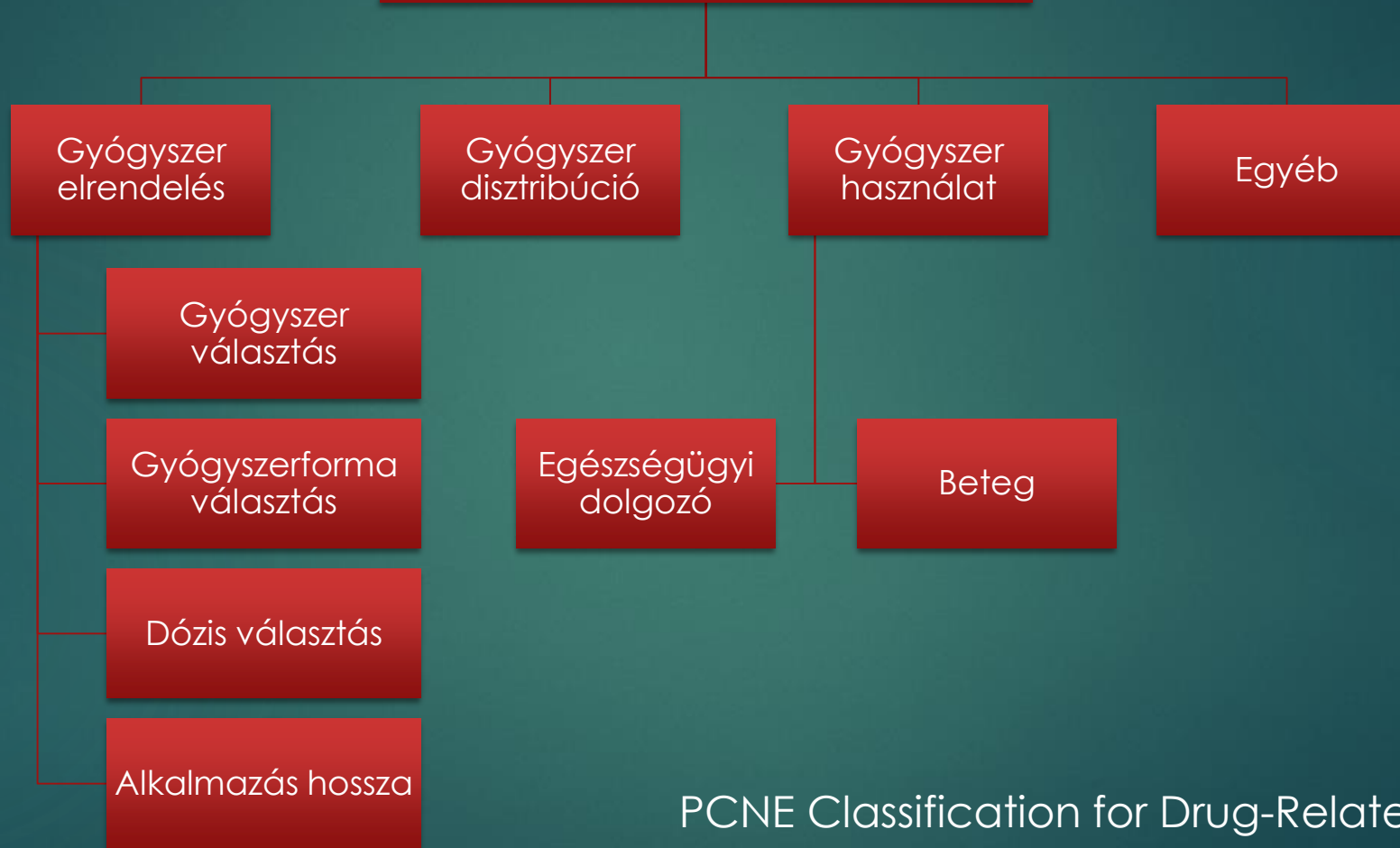
Nem kívánt gyógyszerhatások (ADRs)

- ▶ A kórházi ellátások ~ 5%-a nem kívánt gyógyszerhatás miatt történik
- ▶ A kórházi ápolás alatt a betegek ~ 5-10%-a találkozik gyógyszer okozta mellékhatással
- ▶ Évente ~ 200,000 haláleset ADR miatt az EU-ban
- ▶ Jelentős költségnövelő hatása van (ápolási napok száma nő, gyógyszer és kötszerköltség nő)
- ▶ A kialakult nem kívánt gyógyszerhatások több mint 50%-a megelőzhető lenne

Nem kívánt gyógyszerhatások típusai

Felerősített (Augmented)	Dózisfüggő	Antidiabetikumok alkalmazása során fellépő hypoglikémia
Bizarr (Bizarre)	Nem dózis függő	Allergiás reakció (pl. penicillin)
Krónikus (Chronic)	Dózis és idő függő	Rendszeres szteroid szedés következtében kialakuló osteoporosis
Késleltetett (Delayed)	Idő függő	Thalidomid teratogén hatása
Abbahagyást követő (End of use)	Abbahagyást követő (pl. megvonási tünetek)	Ópiát megvonási tünetek
Elmaradó hatás (Failure)	Lehet dózis függő vagy interakció	Interakciók (pl. doxiciklin+karbamazepin)

Gyógyszerelési tévedések

PCNE Classification for Drug-Related Problems

Betegek ismeretei

Saját statisztika alapján (kérdőíves felmérés)

ZVSZRK II. Belgyógyászat 2023 április – szeptember között (79fő)

- ▶ Összefoglalóan: a legtöbb esetben hiányosak!
- ▶ A betegek közel fele nem rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel → nem várható el a magas compliance
- ▶ A betegek közel 40%-át (*elmondásuk szerint!*) nem tájékoztatták még a gyógyszereiről (~30% nyilatkozta, hogy a háziorvos tájékoztatta, ~10% nyilatkozta, hogy gyógyszerértárban lett tájékoztatva) → várható, hogy saját magát fogja tájékoztatni
- ▶ A betegek több mint 70%-a polifarmáciás
- ▶ A betegek több mint 30%-ánál volt gyógyszerelési tévedés
- ▶ A betegek ~30%-a nem teljesen bízik meg a saját terápiájában, közel 10%-uk pedig egyáltalán nem

Gyógyszerészek szerepe az osztályon

- ▶ Gyógyszerhez köthető akut és potenciális problémák megelőzése, felismerése, megoldása
- ▶ Beteg compliance és adherencia növelése személyes konzultációval
- ▶ Szükség esetén a család tájékoztatása, bevonása a beteg gyógyszerelésébe
- ▶ Orvosokkal, szakdolgozókkal való együttműködés, team-munka
- ▶ Gyógyszerrendelés folyamatának segítése

Nehézségek

- ▶ Elfogadottság, elismertség → A **proaktív** hozzáállás segít
- ▶ Gyakorlati tapasztalat hiánya (tankönyv – gyakorlat ellentmondások)
- ▶ Szabályozás hiányosságai
- ▶ Tisztázatlan hatáskörök
- ▶ Hozzáférések a különféle betegdokumentációkhoz

Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház

- ▶ COVID előtt időszakos próbálkozások (II. Bel, Sebészet, Infektológia)
- ▶ 2022 szeptemberétől folyamatos osztályos gyógyszerészi jelenlét a II. Belgyógyászaton:
 - Reggeli viziteken aktív részvétel
 - Ambuláns és felvételre kerülő betegek eddigi gyógyszerelésének áttekintése
 - Betegágy melletti tanácsadás
 - Betegek gyógyszerelésének követése a bennfekvés alatt
 - Elbocsátott betegek számára gyógyszerészi tanácsadás, otthoni gyógyszerelési terápia áttekintése
- ▶ Tervezett további osztályok bevonása
- ▶ 2022 novemberétől havi rendszerességgel előadások a kórházban gyógyszerészek által (nyílt IIAB ülés keretein belül)

Összefoglalás

- ▶ A nem várt gyógyszerhatások és a gyógyszerelési tévedések jelentős terhet jelentenek az egészségügy számára
- ▶ Gyógyszerészek osztályos, betegágy melletti jelenlétével csökkenthető a gyógyszerekkel összefüggő problémák száma
- ▶ A hatékony és biztonságos terápia humánerőforrást és pénzt takarít meg
- ▶ A betegek terápiás compliance-e egyértelműen javul, ha személyre szabott gyógyszerési tájékoztatást kapnak
- ▶ A tájékoztatásban részesülő betegek kisebb arányban kerülnek újra kórházba, adott esetben gyógyszer melléhatások vagy gyógyszerelési tévedések miatt

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

ZALA VÁRMEGYEI
SZENT RAFAEL KÓRHÁZ

a Pécsi
Tudományegyetem
Oktatókórháza

Dr. Schmidt Dániel

WHO Betegbiztonsági világnap konferencia
Budapest, 2023. 09. 18.